

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 80.

CLEVELAND, OHIO, SATURDAY MORNING, APRIL 5th, 1930.

LETO XXXII.—VOL. XXXII.

Italijan umoril policista v mestu, bil deportiran in skrivnostno umorjen

Kot smo že poročali v našem listu so našli te dni v občestnem jarku na Gay Ave. in 112. cesti truplo Italijana Carmello Licati. Truplo je bilo tesno skupaj zvezano. Italijan je bil ustreljen od gangežev v silnem butlegerskem boju, ki se sedaj vrši med Italijani v Clevelandu. Poleg tega, da je bilo truplo tesno zvezano z žico, so mu doslej nepoznani morilci natlačili v usta polno blata, kar po mnenju policije znači, da je Licati klepetal okoli drugih, kdo prodaja in izdeluje opojno pijačo.

Doslej je policija aretirala že 14 osumljencev glede umora, toda videti je, da bo morala vse izpustiti. Ravnatelj detektivov, inšpektor Cody sam osebno vodi preiskavo glede tega umora. Od Novega leta sem so Italijani umorili že šest svojih rojakov, in vsak umor je bil povzročen iz zavisti radi butlegerstva.

Umor Licatija je v direktni zvezi z umorom dveh bratrancev, Borsellini, katera so laški gangeži pretekli teden ustrelili v Clevelandu. V žepu mrtveca je policija dobila naslov umorjenih Borsellinijev.

Umorjeni Licati sam ima romantično-zločinsko usodo za seboj. Zadnje čase je vodil grozljivo trgovino na 2079 W. 138th St. Imel je več imen. Policija je končno dognala, da je Licati morilec policista Gaefke v Clevelandu, katerega je umoril 12. sept. 1917, torej pred skoro 13. leti. Policist Gaefke je srečal tri sumljive osebe na ulici ponoči. Ustavil jih je in začel iskati, če imajo orožje pri sebi. Ko je prišel do Licatija, je slednji hitro potegnil revolver in ustrelil policista. Kmalu potem je bil are-

tiran. Njegov tovariš pri umoru je bil Antonio Lombardo, katerega so aretirali 18. julija, 1918. Obtožen je bil umora, toda je neznan kam pobegnil.

Kmalu potem pa so Lombarda dobili v Chicagi, kjer je postal opreda znanega gangeža "Scarface Al Caponi." Lombardi je bil umorjen od svojih pristašev 7. sept. 1928.

Medtem pa je bil Licati obsojen v Clevelandu dne 11. julija, 1918, radi umora policista Gaefke na dosmrtno ječo. Zakaj ga niso poslali na električni stol, je še danes neumevno. Licati je došel v zapore v Columbusu 15. julija, 1918. Toda 27. jan. 1925, je tedanji governor države Ohio, Vic Donahey, pomilostil morilca policista, Licatija, toda pod pogojem, da ga zvezna oblast deportira v staro domovino. Dva Italijana sta postavila tozadevno varščino za \$1000, in odvnetnik v tem slučaju je bil John A. Novario, bivši policijski prosekutor.

Licati je prišel iz zaporov 28. marca, 1925, kot se je izjavil naselniški nadzornik Sherman v Cincinnatiju. Nadalje kaže vladni zapisnik, da je bil Licati deportiran 4. aprila, 1925.

Toda kljub temu dejstvu, je Licati zopet našel pot nazaj v Ameriko; in došel je v Cleveland, kjer je pred 7. leti umoril policista. Iz tega se vidi, kako je morilec lahko došel v Ameriko, a poštenim ljudem se zabranjuje dohod. Licati je prišel v Cleveland, kjer se je oženil, ima tu dva otroka in začel je s trgovino. Prodajal je sladkor butlegerjem, ki so kuhali žganje in se je pri tem zameril gotovim gangežem, ki so ga te dni umorili na strahovit način.

Baron je čevljar, čevljar ni baron

Društvo "Miroslav Vilhar," ki zastopa Slovensko Delavsko Zadržno Zvezo, ki ima svoje trgovine v Clevelandu in Collinwoodu, priredi v nedeljo 6. aprila, prav prijetno burko "Čevljar-baron" ali pa "Baron-čevljar." Igra se vrši na odru Slov. Delav. Doma na Waterloo Rd. Pričetek točno ob 7. uri zvečer. Vstopnina samo 50 in 75c. Igrovdaja je Mr. V. Coff, pevske točke tekom igre pa spremlja orkester Mr. J. Ivanusha. Kdor rad vidi veselo in komično igro s petjem, ta bo gotovo prišel v nedeljo v S. D. Dom. Poleg igre bo slišal lepe slovenske pesmice, katere boste prepevala Nace in Marička ter čevljarski štab mojstra Podplata. Poklukarjev Nace je bil rojen baron, vzgojen pa med čevljarji. To je komična zgodba Naceta. Da ga bo fant pošteno lomil, o tem se boste prepričali v nedeljo. Marička pravi, da je samo en Prešeren, vi boste pa rekli, da je samo en Nace. Prireditelj prav gotovo v nedeljo v S. D. Dom.

Tudi v Euclid vasi so se začeli gibati

Policija je bila v Euclid vasi v četrtek precej aktivna. Udarila je v tri hiše, kjer je dobila ogromne kotle za kuhanje žganja. Zapolnila je 750 galon žganja. Policija je naredila pogon v dotične hiše na podlagi varantov, podpisanih od župana Ely. Tri osebe so bile aretirane, vsi Italijani.

Tudi Kanada začne nagajati Amerikancem glede pijače

Tretje poročilo o narodnem glasovanju glede prohibicije v Ameriki

Ameriški tednik, "The Literary Digest" prinaša v svoji izdaji od 5. aprila, poročilo o tretjem štetju narodnega glasovanja glede prohibicije. To tretje poročilo izkazuje vsega skupaj 2,000,340 glasov. Omenimo naj, da je izmed tega števila bilo oddanih 553,337 glasov za to, da se sedanja prohibicijska postava strogo spoštuje. 598,252 glasov je bilo oddanih, da se dovoli uživanje in prodaja lahkega vina in pive, dočim je 848,751 državljanov glasovalo, da se opojna pijača zopet dostavi in da se prohibicija prekliče. Znamenito pri tem je dejstvo, da so v gorej omenjenih 2,000,000 glasovih iz južnih držav, od katerih se je splošno pričakovalo, da se bodo naglasi na suho stran. Vendar se je zgodilo nasprotno. Narodno glasovanje kaže, da je izmed 2,000,000 volivcev jih 1,400,000 proti prohibiciji in le nekaj manj kot 600,000 za prohibicijo. To narodno glasovanje se bo nadaljevalo, dokler ne bo preštetih vseh 20,000,000 glasovnic, katere je tozadevno poslal tednik "The Literary Digest." Ljudski glas!

Smrtna kosa

V petek dopoldne je umrl Josip Zupančič, stanujoč na 1412 E. 34th St. Tu zapušča soprogo in sina, brata v Collinwoodu, ki je tudi včeraj umrl, ter več sorodnikov. Ranjki je bil doma iz vasi Podturen, fara Toplice, na Dolenjskem. V Clevelandu je ranjki bival 32 let. Pogreb se vrši v torek zjutraj pod vodstvom Josip Zele in Sinovi. Naj bo ranjkemu ohranjen blag spomin, preostalim sorodnikom pa izrekamo iskreno sožalje!

Iskrenost naših rojakov za radio program je dokaz silnega zanimanja

Vodstvo Slovenskega radio programa, katerega pošilja med ameriške Slovence vsak teden "Ameriška Domovina" s pomočjo slovenskih trgovcev, si ne more kaj, da se na tem mestu prav iskreno zahvali nekaterim darovalcem, ki so ta teden prispevali večje ali manjše svote za slovenski radio-program. Nekateri smo že omenili v listu, druge bomo na radio programu v nedeljo, toda trije slučajno, ki zaslužijo še posebnega priznanja. Pride v naš urad slovenska žena, ki nikakor ne živi v dobrih razmerah, pa prinese \$10.00 za slovenski radio program. Kako se je plemenita Slovenka dobro počutila, ker je mogla dati podporo slovenski radio glasbi! In kar šteje še največ, je dejstvo, da je dotična Slovenka, ki je darovala, in ki neče imeti svojega imena v javnosti, sestra ene izmed naših slovenskih umetnic in pevk na radio programu, ki je že trikrat nastopila zastoj in razveselila srca naših Slovencev širom Amerike s svojim takojškim glasom. Njena sestra poje in se žrtvuje na radio programu, a druga sestra pa plačuje za trud svoje sestre. Nekaj izvanrednega, česar nismo pričakovali. Pa oglasila sta se še dva druga slovenska amaterna umetnika, oziroma en slovenski fant in eno slovensko dekle, ki sta vsak darovala \$1.00 za radio program, kljub dejstvu, da sta vsak žrtvovala svoje talente tekom radio programa. Ali ne kaže to plemenitost slovenskega srca in duše, ko naši umetniki sami darujejo za slovenski radio program, potem ko so peli za vas in vas razveselili, potem pa še plačujejo za to? Imen ne smemo povedati, toda dotični, katerih se tiče, bodo že vedeli, da jim

Oče treh otrok nevarno obstreljen tekom družinskega prepira

Frank Musara, star 28 let, oče treh otrok, stanujoč na 3875 E. 146th St. je bil sinoči nevarno obstreljen od svoje svakinje, Mrs. Josephine Olivera tekom družinskega prepira. Mrs. Olivera je stara 29 let in je mati šestih otrok. Par minut potem, ko je streljala je bila aretirana od policije. Musara je prišel na obisk k svoji svakinji Mrs. Olivera, ko se je začel prepir. Najprvo so se kregali v hiši, nakar sta Olivera in Musara šla izven hiše in zunaj nadaljevala prepir, ki je bil tako glasan, da so vsi sosedje hiteli blizu. Mrs. Olivera je povedala policiji, da je streljala na Franka Musara, ker je slednji hotel napasti njenega moža, in poleg tega jo je zmerjal Musara z nesramnimi imeni, češ, da se vlačil z drugimi muškimi. Policiji je izjavila, da ni imela namena ustreliti svojega svaka, pač pa ga samo prestrašiti, ker je podrl njenega moža na tla in ga pretepal. Musara se nahaja v Charity bolnici, in zdravniki so izjavili, da ne bo dolgo živel.

70,000 na razstavi

Cvetlično razstavo v Clevelandu je tekom prvih štirih dni obiskalo nič manj kot 70,000 ljudi. Pomlad je pač tu!

Vreme

Kajfež in Judež sta se preselila k "the only Slovenian daily between New York and Chicago."

je vodstvo Slovenskega radio programa iz srca hvaležno. Če bi imeli mnogo enakih, kaj bi vse lahko nudili našim ljubim Slovincem in Slovenkam potom radia!

Lep napredek prve slovenske tovarne Euclid Foundry Co. in njenih delavcev

Slovenci v Clevelandu polagoma, toda stalno napredujemo na vseh panogah in poljih. Društva, profesionisti, cerkve, narodni domovi, banke, posojilnice, pa tudi industrije, vse lepo napreduje pri nas. Slovenci v Clevelandu smo se otesli onega žopernega duha nasprotnosti, in sodelujemo skupno za skupni napredek.

Omenili smo industrijo. Da, tudi na tem polju gremo naprej. V mislih imamo našo prvo slovensko tovarno v Ameriki, ki je večjega pomena, in to je naša Euclid Foundry Co., slovenska livarna ali "fondra." Mr. Anton Grdina nam tozadevno sporoča: Priliko sem imel ogledati si naše slovensko podjetje 2. aprila, in prišel sem tja, ko je bila tovarna zelo zaposljena, ko so se sukali okoli modelov naši Slovenci in nekaj bratov Hrvatov.

Kako dobro se počuti človek, ko stopi v prostore velikega industrijskega podjetja, in čuti, da je tam vse slovensko. Kako dobro se je počutil obiskovalec, ko je slišal vsepovsod slovensko govorico.

Euclid Foundry Co., naša slovenska livarna, je jako zaposlena, čemur se je čuditi v teh časih splošne nezaposlenosti. Človek se spomni na one čase, ko se je to naše podjetje ustanovilo, in samim sebi nismo zaupali, če bo šlo ali ne. Pa vendar imamo Slovenci v Clevelandu pamet in razum, da si sami sebi pomagamo naprej, kolikor največ moremo.

Danes je v slovenski livarni zaposlenih precej ljudi, dočim delavci v drugih podjetjih počivajo. In kdor hoče videti naše slovenske pionirje v livarskem delu, ta naj gre v slovensko "fondro," kjer bo imel priliko

srečati se z našimi čestitljivimi delavci. Kdo ne bi poznal n. pr. Jožeta Pograjca, ki se drži te slovenske livarne že od začetka. Jože je predstavil Mr. Grdino formanu, ki je prijazno povedal, naj si le ogleda vse, kar le hoče.

Seveda se je Mr. Grdini zdelo vse delo kot nekako igranje, toda kmalu je spoznal, da je delo naporno in težavno. Mešali so prst, kot mešajo kuharice moko, kadar hočejo speči dobro potico. Možakarji so imeli v rokah male žličice in rahljalni črno prst, prilivali so vode, drugi so zopet "hendlali" prave orjake, skladali so skupaj, umetno in previdno, tako da je bil delavec v resnici svoje vrste umetnik.

Zopet na drugem mestu so rojaki odsekavali in gladili železo, kot bi ne bilo železo pač pa les, vse jim je bilo pokorno. Vzpenjače, dvigala, vse je "ronalo" kot namazano, in človek se mora čuditi spretnosti slovenskega delavca. Danes je Euclid Foundry Co., ta naša slovenska livarna, ponos in napredek slovenskega naroda v Clevelandu.

Na eni strani imamo narodne domove, nad rugi stranišne cerkve, številne domače organizacije, ki premorejo milijone dolarjev. Imamo svoje številne slovenske trgovine, ki so kos vsem drugim, imamo inteligenco, imamo naš slovenski radio, časopise, bančna podjetja, in vpraša se: "Česar Slovenci v Clevelandu še nimajo ali ne zmorejo?"

Vse to naj nam bo v ponos in zadoščenje, da smo v Clevelandu delali, da se nečemo prepirati, pač pa napredovati. In z dobro voljo se da v Clevelandu še mnogo koristnega narediti za napredek slovenskega naroda. Pojdimo naprej!

Basketball tekma

Nocoj se bodo udarila dekleta v basketball tekmi, in sicer dekleta, ki so bila izbrana po "Ameriški Domovini," takozvani "American Home Junior All-Star Team," in dekleta iz višje šole v Lorainu, med katerimi je mnogo Slovencev. Tekma se vrši v dvorani St. Clair Bath House. Občinstvo je prav prijazno vabljenno, ker vstopnina je samo 10 centov.

Računi za plin

Prosimo, da upoštevate, da se računi za plin, vodo, elektriko in telefon plačajo v uradu "Ameriške Domovine." Zadnji čas, da plačate račune za plin je do četrta, 10. aprila do 6. ure zvečer.

Dobre ceste

Tekom lanske jeseni, deloma po zimici in sedaj v spomladi, so delavci v okolici Clevelanda popravili in deloma na novo tlakali mnogo cest. Avtomobilska vožnja v okolici Clevelanda bo letos mnogo bolj prijazna.

Poštni deficit

Generalni poštni mojster Walter F. Brown je naredil zahtevo, da se računa poština za vsako pismo 2 centa in pol, kajti pošta ima \$50,000,000 deficit, in s poštovan poštino bi se ta deficit odpravil.

Bazar fare sv. Vida

Tekom meseca maja je sklenilo vodstvo fare sv. Vida prirediti velik cerkveni bazar, o katerem bomo pozneje še podrobneje poročali.

* Umrla je abesinska kraljica Zauditu. Velika novica!

Iz dežja pod kap

Zvezni prohibicijski agent Anthony O'Boyle je bil obdolžen, da je kršil prohibicijsko postavbo. Bil je aretiran in postavljen pod \$5000 varščine. 16. aprila se vrši zaslišanje proti njemu. O'Boyle je bil šele pred kratkim izpuščen iz zapora radi kršenja prohibicije, toda so ga zopet sprejeli v službo in zopet zalotili pri kršenju. In menda sedaj ne bo več stražil onih, ki delajo isto, kar bi moral on preprečiti.

Radio postaja

Prosi se vse naše ljudi, naj nikar ne hodijo v študijske prostore WJAY radio postaje v nedeljo 20. aprila, ko se vrši slovenski velikonočni radio program med 2. in 4. uro popoldne. Imeli bomo v študijih nad 100 umetnikov, pevcev in glasbenikov, in ker morajo biti prostori radi tona tesno zaprti, bi vsakdo, ki nepoklican pride doli, prispeval k neugodnem razpoloženju naših umetnikov. Ostati za Velikonoč doma in na svojem domu poslušajte naš program.

Na obisku

Iz Owen, Wis., je dospela v Cleveland Mrs. Mary Kaučnik, ki je prišla obiskat svojega brata Mike Klemenčič, 5806 Prosser Ave. Tudi na naš list se je naročila. Iskrena hvala in želimo ji prijetno bivanje v naši metropoli.

* V Medina, Ohio, ste bili večeraj ubiti dve osebi, ko se je podrl most, po katerem ste korakali.

